

Vấn đề trách nhiệm

Tác Giả: Nguy&#n H&#ng Qu&#c
Thứ Năm, 19 Tháng 4 Năm 2012 18:11

Thời gian vừa qua, trong bối cảnh vấn đề chính trị được nhìn thấy qua các cơ quan ngôn luận ở Việt Nam, bỗng xuất hiện vài mẩu chuyện có âm vang khá hay từ miệng các nhà lãnh đạo: Trách nhiệm.

Ngäi nôi nôi hai chô trách nhiệm nhôu nhôt và ôn ôo nhôt cô lô là Bộ trưởng Giao thông Vận tải Đinh La Thăng. Đầu tiên, trước hiện tượng nghiêm trọng của xe máy lấn xe hơi - đang chôy hoặc đang đô bông đông phát nổ rồi bùng lên cháy, ông nói: “Tôi năm 2012 với chức năng quản lý nhà nước, Bộ Giao thông Vận tải sẽ phải chịu trách nhiệm khi xe cháy nổ. Chúng ta không mong muốn điểu đó xảy ra, nhưng khi xe cháy nổ thì phải có cơ quan chịu trách nhiệm.” Sau đó, trong cuộc họp giao thông, ông quyät định bắt buộc người đi xe phải đóng một số loại phí như phí bảo trì đường bộ, phí hộ chiếu phương tiện cá nhân và phí lưu hành vào nội đô giao thông cao điäm, v.v. Trước sự phản đối của dân chúng, ông khẳng định dứt khoát: “Bộ Giao thông vận tải chịu trách nhiệm và cá nhân tôi chịu trách nhiệm về đường xuất phát phí.”

Vấn đề trách nhiệm

Tác Giả: Nguyán Háng Quác

Thứ Năm, 19 Tháng 4 Năm 2012 18:11

Đáng hành vái Üng Đßng La Thßng cá Üng Thß trßng Bß Công thßng Hoàng Quác Vßng. Đái đián vái sß loßng cáa chßnh quyßn và dßn chßng Quáng Nam trßng hißn tßng thßm nßc và rò rß cáa đßp thßy đián sßng Tranh, Üng Vßng tuyßn bß là, mßt, Bß đß và đßng khßc phßc sßa chßa; và hai, đßp vßn an toßn và ßn đßnh, “chßc chßn sß khßng xßy ra sß cá nào làm nguy hßi đßn tßnh mßng, tài sßn cáa nhßn dßn sßng ß vùng hß lßu sßng Tranh.” Rßi Üng nhßn mßnh: “Khi đß khßng đßnh đßp sß an toßn, ßn đßnh, chßng tßi chßu trßch nhißm vß tuyßn bß này cáa mßnh.”

Kß ra, nhßng lßi khßng đßnh hßng hßn và đßng đßc cáa hai Üng Đßng La Thßng và Hoàng Quác Vißt cũng rßt ßn tßng. Trßng đßy, ß Vißt Nam, ngßng i ta chß nói đßn trßch nhißm tßp thß. Lúc nào cũng hoßc đßng hoßc chßnh phß chßu trßch nhißm. Nhßng khi công vißc bß thßt bßi thì tßt cß đßu lßc đßu qußy qußy. Ví dß vß Tßp đßng công nghißp tßu thßy Vinashin làm ăn đßi trá gßu thßm hßt 5.000 tß đßng, nguy cá lß thêm khoßng 8.500 tß đßng và nß đßn 86.000 tß đßng. Khi sß vißc chßa vß lß, tßt cß các lßnh đßo mßi cßp đßu xßm vào khen ngßi Vinashin rßi rßt, ký gißy cho phép Vinashin vay nß ào ào. Đßn lúc sß thßt bß lßt trßn, khi bß mßt sß đßi bißu Quác Hßi tra vßn trßch nhißm, ai cũng nói: “Tôi khßng chßu trßch nhißm.” Thß tßng Nguyán Tßn Dßng nhßn trßch nhißm đßu tra. Nhßng cußi cùng, quyßt đßnh cáa Bß chßnh trß là: Khßng ai chßu trßch nhißm cß!

Bßy giß, mßt sß Bß trßng và Thß trßng tß nhßn trßch nhißm cá nhßn mßt cách công khai nhß vßy, tình hình lißu có khá hßn khßng?

Thú thßc, tôi khßng tin.

Đái sßng chßnh trß, ß tßm qußc gia cũng nhß qußc tß, chß có ý nghĩa và kß cßng khi gßn lißn vái mßt đßu kißn căn bßn: trßch nhißm. Nhßng trßch nhißm là mßt khái nißm cßc kß mß hß. Đß cũng luôn luôn là đßu ngßng i ta chß thích nói chß khßng thích thßc hißn. Đß bißn minh cho vißc khßng-thßc-hißn ßy, ngßng i ta tìm mßi cách đß bßp méo khái nißm trßch nhißm hoßc đßn đßy nó sang hßng khác. Thßi nào cũng thß. Và ß đßu cũng thß. Sß khác bißt gißa xã hßi này và xã hßi khác, thß chß này và thß chß khác, nßm ß hai đßng thißt yßu: tßnh khß kißm (accountability) và sß trßng phßt. ß các qußc gia dßn chß, bao giß cũng có mßt lßc lßng hßng hßu tßp trung làm mßt vißc quan trßng là theo dßi các lßi hßa và vißc thßc hißn các lßi hßa ßy cáa gißi lßnh đßo. Lßc lßng ßy bao gßm tß phe đßi lßp đßn gißi truyßn thông vßn đßc lßp vái chßnh quyßn. Đß bßo vß quyßn kißm tra và tßo cß hßi cho vißc kißm tra, Quác Hßi thông qua các đßo lußt vß quyßn thông tin (rights of information). Chßnh phß mußn gißu cũng khßng đßc. Gißu là phßm phßp. Khi trßch nhißm khßng đßc chu toßn, nßu ß mßc đß trßng trßng, phßn lßn đßu chßn gißi phßp tß

Vấn đề trách nhiệm

Tác Giả: Nguyễn Hồng Quốc

Thứ Năm, 19 Tháng 4 Năm 2012 18:11

chức. Lý do chính là vì tội trốn thuế. Nếu sự trốn thuế này không có, người ta chọn giải pháp khác: trốn thuế phạt. Có hai cấp độ trốn thuế phạt: chính phủ và dân chúng. Ở cấp độ đầu, Tổng thống hoặc Thủ tướng có thể cách chức các Bộ trưởng; các Bộ trưởng có thể cách chức các Giám đốc Sở nếu họ không hoàn tất trách nhiệm chính yếu của họ. Nếu chính phủ không thể làm điều đó, dân chúng có thể trốn thuế phạt chính phủ trong các cuộc biểu tình: họ không còn tin vào chính phủ này nữa.

Như vậy, cấp tính khi kiểm tra trốn thuế phạt vẫn là điều kiện căn bản của trách nhiệm đầu tiên có thể thực hiện được trên cơ sở của ba yếu tố khác: quy định thông tin, quy định điều kiện và tội do trong biểu tình. Có thể kể thêm yếu tố thứ tư này nữa: lòng tin trốn thuế.

Không có các yếu tố này, nói đến trách nhiệm chỉ là một chuyện đùa.

Tiêu c thay, giải lãnh đạo Việt Nam lại là “những kẻ thích đùa”, nói theo nhan đề một tác phẩm của Aziz Nesin, một nhà văn lớn người Thổ Nhĩ Kỳ.